

I

(Uznesenia, odporúčania a stanoviská)

UZNESENIA

RADA

**Uznesenie Rady a zástupcov vlád členských štátov, ktorí sa zišli na zasadnutí Rady z 22. mája 2008,
o účasti mladých ľudí s obmedzenými príležitosťami**

(2008/C 141/01)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE A ZÁSTUPCOVIA VLÁD ČLENSKÝCH ŠTÁTOV, KTORÍ SA ZIŠLI NA ZASADNUTÍ RADY,

keďže:

- (1) Európska rada prijala na svojom jarnom zasadnutí v roku 2005 Európsky pakt pre mládež ako jeden z nástrojov, ktorý má prispieť k vykonávaniu obnovenej lisabonskej stratégie, s cieľom zlepšiť prostredníctvom medziodvetvových stratégií príležitosti mladých ľudí na zamestnanie a ich sociálne začlenenie, vzdelávanie, odbornú prípravu a mobilitu s dôrazom na mladých ľudí s obmedzenými príležitosťami.
- (2) Rada vo svojom uznesení zo 7. decembra 2006⁽¹⁾ navrhla, aby členské štáty podporovali poskytovanie rozsiahlych a rovnakých príležitostí pre všetkých mladých ľudí na účasť na občianskom živote a aby sa na štruktúrovanom dialógu s mladými ľuďmi zúčastňovali mladí ľudia zapojení do rôznych a inovačných foriem aktívneho občianstva, neorganizovaní mladí ľudia a mladí ľudia s obmedzenými príležitosťami, čím sa vytvoria podmienky na rovnocennú účasť všetkých mladých ľudí.
- (3) Rada vo svojom uznesení z 25. mája 2007⁽²⁾ vyzvala členské štáty a Komisiu, aby zlepšili zosúladenie opatrení na vykonávanie Európskeho paktu pre mládež a aby zabezpečili to, že „*tieto opatrenia sa skutočne dostanú k ich cieľovým skupinám, najmä mladým ľuďom, ktorí majú menej príležitostí, a to zohľadnením ich potrieb, prostredia a motivácie*“.

⁽¹⁾ Uznesenie Rady a zástupcov vlád členských štátov, ktorí sa zišli na zasadnutí Rady, o plnení spoločných cieľov v oblasti účasti a informovanosti mladých ľudí na účely podpory ich aktívneho európskeho občianstva (Ú. v. EÚ C 297, 7.12.2006, s. 6).

⁽²⁾ Uznesenie Rady a zástupcov vlád členských štátov, ktorí sa zišli na zasadnutí Rady: „Vytváranie rovnakých príležitostí pre všetkých mladých ľudí – plná účasť na spoločenskom dianí“ (Ú. v. EÚ C 314, 22.12.2007, s. 1).

- (4) Komisia vo svojom oznámení z 5. septembra 2007 s názvom *Podpora plnohodnotnej účasti mladých ľudí na vzdelávaní, zamestnanosti a dani v spoločnosti*⁽³⁾ zdôraznila, že využitie plného potenciálu všetkých mladých ľudí je v sociálnom a hospodárskom záujme Európy; preto sa uviedol význam dosiahnutia sociálneho začlenenia a rovnakých príležitostí pre všetkých mladých ľudí s osobitným dôrazom na tých, ktorí majú obmedzené príležitosti.
- (5) Európska rada na jarnom zasadnutí v roku 2008 zdôraznila význam posilnenia sociálneho rozmeru lisabonskej stratégie, boja proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu, presadzovania aktívneho začlenenia a zvyšovania príležitostí na zamestnanie pre ľudí, ktorí sú najvzdialenejší od trhu práce, vrátane mladých ľudí a naliehavo vyzvala členské štáty, aby prijali konkrétne opatrenia v záujme zlepšenia stupňa dosiahnutého vzdelania študentov z prístahovateľského prostredia a zo znevýhodnených skupín,

KONŠTATUJÚ, ŽE:

1. počas nemeckého predsedníctva sa práca zameriavala na rovnaké príležitosti pre všetky deti a mládež a ich účasť na spoločenskom dianí v rámci programu tímu predsedníctiev pre sociálnu a profesijnú integráciu mladých ľudí;
2. výsledky partnerskej výmeny skúseností o účasti mladých ľudí s obmedzenými príležitosťami ukázali, že takíto mladí ľudia si vyžadujú osobitnú pozornosť vo všetkých členských štátoch a že je obzvlášť nevyhnutné, aby verejné orgány na miestnej a regionálnej úrovni, občianska spoločnosť, mládežnícki pracovníci, mládežnícke organizácie a samotní mladí ľudia spolupracovali v záujme zvýšenia ich blaha;

⁽³⁾ KOM(2007) 498 v konečnom znení.

3. v rámci štruktúrovaného dialógu sa mladí ľudia a zástupcovia mládežníckych organizácií zišli 18. – 21. apríla 2008 pri príležitosti mládežníckeho podujatia organizovaného slovenským predsedníctvom a sformulovali súbor záverov o mobilite, zamestnanosti, neformálnom učení sa, budovaní kompetencií, integrácii mladých ľudí s obmedzenými príležitosťami a o ich účasti na politickom dianí a úlohe mladých ľudí v medzikultúrnom dialógu.

ZDÔRAŽŇUJÚ, ŽE:

1. hoci sa uznávajú rozdiely medzi členskými štátmi, situácia mladých ľudí s obmedzenými príležitosťami (ako sú mladé ženy a mladí muži z menej zvýhodneného vzdelanostného, socio-ekonomického alebo geografického prostredia alebo so zdravotným postihnutím) je v mnohých európskych krajinách závažnou témou;
2. napriek súčasnej globalizácii a migračným tokom, ktoré vytvárajú nové príležitosti a obohacujú európsku rozmanitosť, množstvo mladých ľudí s obmedzenými príležitosťami stále čelí ekonomickým a sociálnym problémom;
3. skutočnosť, že výraznému počtu mladých ľudí v Európe chýbajú príležitosti na aktívnu účasť na vzdelávaní, zamestnaní a spoločenskom dianí, ohrozuje samotnú súdržnosť našej spoločnosti; umožnenie všetkým mladým ľuďom, aby naplnili svoj potenciál a aktívne sa zúčastňovali na živote komunity, je preto nevyhnutné pre pevný a trvalo udržateľný rast spoločnosti a tým, že buduje vzťahy obojstrannej dôvery s ostatnými skupinami spoločnosti vrátane starších generácií prispieva k celkovej sociálnej súdržnosti;
4. nezamestnanosť, chudoba, zlý zdravotný stav, kultúrne, sociálne a ekonomické vylúčenie a všetky formy diskriminácie sú prekážkami blaha mladých ľudí a môžu im brániť v aktívnej účasti na spoločenskom dianí;
5. individuálne opatrenia zamerané na mladých ľudí s obmedzenými príležitosťami by mali vychádzať z interdisciplinárneho výskumu o mladých ľuďoch a ich životných podmienkach. Takýto prístup založený na vedomostiach je obzvlášť dôležitý pri riešení otázok súvisiacich s mladými ľuďmi s obmedzenými príležitosťami;
6. prechod a mobilita medzi systémami odbornej prípravy a vzdelávania a trhom práce sú veľmi dôležité pre predchádzanie nezamestnanosti a sociálnemu vylúčeniu;
7. v kontexte rámca Spoločenstva pre spoluprácu v oblasti vzdelávania je veľkou výzvou riešenie problému predčasného ukončovania školskej dochádzky a znevýhodnenia vo vzdelávaní; je dokázané, že výsledky dosiahnuté vo vzdelávaní vo väčšine členských štátov stále závisia od socio-ekonomického prostredia, preto sú na riešenie tejto štrukturálnej nerovnosti potrebné ďalšie opatrenia a stratégie;

8. neformálne vzdelávanie a informálne učenie sa môže zohrávať kľúčovú úlohu ako nástroj, ktorý podporuje sociálne a ekonomické začlenenie mladých ľudí s obmedzenými príležitosťami; v tejto súvislosti je dôležitá najmä práca mládežníckych pracovníkov a mládežníckych organizácií s týmito mladými ľuďmi;

9. program Mládež v akcii je na európskej úrovni kľúčovým nástrojom presadzovania aktívnej účasti a sociálneho začlenenia mladých ľudí s obmedzenými príležitosťami;

10. kultúra, mládežnícka práca a športové aktivity významnou mierou prispievajú k začleneniu a blahu mladých ľudí s obmedzenými príležitosťami.

ZDÔRAŽŇUJÚ NAJMÄ TO, ŽE:

mladým ľuďom s obmedzenými príležitosťami by sa mala venovať osobitná pozornosť v počiatočnej fáze ich vývinu, aby sa lepšie začlenili do spoločnosti. Taktiež by sa im mali poskytnúť všetky príležitosti (prostredníctvom osobitnej podpory alebo odborného vedenia) na účasť na činnostiach otvorených pre všetkých mladých ľudí.

VYZÝVAJÚ ČLENSKÉ ŠTÁTY A KOMISIU, ABY:

1. sa pri plnení cieľov lisabonskej stratégie a Európskeho paktu pre mládež prioritne zameriavali na mladých ľudí v najzraniteľnejších situáciách a aby im venovali osobitnú pozornosť pri tvorbe svojich vnútroštátnych stratégií flexibilitoty;
2. ďalej rozvíjali prierezový prístup k otázkam súvisiacim s mládežou a formovanie medziodvetvových politík, čo má osobitný význam vo vzťahu k mladým ľuďom s obmedzenými príležitosťami;
3. bojovali proti rodovým stereotypom a presadzovali rodovú rovnosť pri všetkých opatreniach zameraných na zlepšenie postavenia mladých ľudí s obmedzenými príležitosťami;
4. podporovali mladých ľudí v osvojovaní si zdravého životného štýlu a začleňovali tento cieľ do svojich politík v oblasti zdravia, a to s osobitným dôrazom na mladých ľudí s obmedzenými príležitosťami;
5. bojovali proti prenosu nezamestnanosti a ekonomickej nečinnosti z generácie na generáciu, okrem iného prostredníctvom iniciatív, ktorých cieľom je vytváranie dobrých pracovných príležitostí pre mladých ľudí;
6. prioritne posilnili sociálne začlenenie mladých ľudí s obmedzenými príležitosťami, a to najmä presadzovaním rovnakých príležitostí pre deti a mladých ľudí v kontexte procesu EÚ zameraného na sociálnu ochranu a sociálne začlenenie;

7. podporovali rozvoj existujúcich foriem účasti a podnecovali tvorbu nových, ktoré zahŕňajú mladých ľudí s obmedzenými príležitosťami, a podporovali rozvoj inovačných a cieľených opatrení na zlepšenie ich prístupu k IKT, médiám a informáciám, najmä na miestnej a regionálnej úrovni, a to v rámci otvorenej metódy koordinácie v oblasti mládeže;
8. venovali pri tvorbe a posudzovaní programov zameraných na mladých ľudí náležitú pozornosť samotnej účasti mladých ľudí s obmedzenými príležitosťami, ako aj sociálnym prínosom tejto účasti;
9. pracovali s mládežníckymi organizáciami na vytvorení začleňujúceho prístupu v rámci štruktúrovaného dialógu s mladými ľuďmi s obmedzenými príležitosťami na všetkých úrovniach a v prípade potreby upravili formu stretnutí;
10. rozširovali povedomie, znalosti a odbornosť v súvislosti so sociálnymi, ekonomickými a inými faktormi ovplyvňujúcimi blaho mladých ľudí a situáciu mladých ľudí s obmedzenými príležitosťami;
11. posilňovali šírenie osvedčených postupov na všetkých úrovniach prostredníctvom výmeny údajov a skúseností a tvorbou sietí.

VYZÝVAJÚ ČLENSKÉ ŠTÁTY, ABY:

1. podporovali tvorbu trvalo udržateľných stratégií alebo integrovaných opatrení v plánoch národných politík zameraných na zlepšovanie podmienok na zapojenie a začlenenie mladých ľudí s obmedzenými príležitosťami do spoločnosti.

Osobitná pozornosť by sa mala venovať medzidisciplinárnym a medziodvetvovým opatreniam včasného zásahu, aby sa vylúčilo alebo zmiernilo riziko toho, že sa deti a mladí ľudia stanú obeťami sociálneho vylúčenia;

2. sprístupnili financovanie zo strany EÚ (programy a štrukturálne fondy EÚ) na podporu sociálneho začlenenia a aktívnej účasti mladých ľudí s obmedzenými príležitosťami;
3. poskytovali zvýšenú podporu mládežníckym pracovníkom a mládežníckym lídrom pracujúcim s mladými ľuďmi s obmedzenými príležitosťami, okrem iného zdokonalením ďalšej odbornej prípravy a zlepšením uznávania ich zručností;
4. povzbudzovali a podporovali mládežnícke a sociálne organizácie v činnostiach, ktoré vykonávajú v mene mladých ľudí s obmedzenými príležitosťami;
5. podporovali informácie prispôbené individuálnym potrebám a uľahčovali prístup mladých ľudí s obmedzenými príležitosťami k takýmto informáciám;
6. vo vhodných prípadoch vytvárali a zlepšovali mechanizmy profesijného usmernenia a poradenstva s cieľom umožniť mladým ľuďom s obmedzenými príležitosťami nájsť si prácu;
7. identifikovali prekážky účasti mladých ľudí s obmedzenými príležitosťami, hľadali možnosti prekonania týchto prekážok a osobitne podporovali účasť mladých ľudí s obmedzenými príležitosťami na zastupiteľskej demokracii i v mládežníckych štruktúrach, a to od miestnej až po celoštátnu úroveň; vo väčšej miere podporovali učenie sa účasti.

VYZÝVAJÚ KOMISIU, ABY:

1. zväžila na základe osvedčených postupov určených v spolupráci s členskými štátmi možné línie činnosti na európskej úrovni, aby sa uľahčilo začlenenie mladých ľudí s obmedzenými príležitosťami do spoločnosti a ich účasť na spoločenskom dianí;
2. zohľadnila ciele tohto uznesenia pri navrhovaní priorít pre budúci rámec spolupráce v oblasti mládeže.